

Äänestysalueen muuttaminen 1.1.2024 alkaen

Kunnanhallitus 17.04.2023 § 94

Valmistelija

Hallintojohtaja Mirja Klasila:

Vaalilain 8 §:n 1-2 mom. mukaan: ” Äänestysalueena on kunta, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää valtuusto. Päätöstä tehtäessä on otettava huomioon seuraavan kalenterivuoden alusta voimaan tulevat kuntajaon muutokset. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

Päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos se on tehty ja siitä on ilmoitettu Digi- ja väestötietovirastolle sen määräämällä tavalla viimeistään voimaantuloa edeltävän vuoden elokuussa. (29.11.2019/1132)”

Simossa on tällä hetkellä kaksi äänestysaluetta ja näissä äänioikeutettuja oli 2.4.2023 eduskuntavaaleissa:

Asema 001	äänioikeutettuja 1497
Maksniemi 002	äänioikeutettuja 1017
Yhteensä	äänioikeutettuja 2514

Äänestysaktiivisuus oli eduskuntavaaleissa 69,8 %. Ääniä annettiin yhteensä 1676, josta ennakkoon 1057 ääntä (63,1 %) ja vaalipäivänä 619 ääntä (36,9 %). Ennakkoon voi äänestää missä tahansa yleisessä ennakkoäänestyspaikassa joko kotimaassa tai ulkomailla. Simossa yleinen ennakkoäänestyspaikka on kunnantalolla.

	Ennako	Vaalipäivä	Yhteensä
Asema	637	325	962 (69,5 %, kotimaa)
Maksniemi	420	294	714 (70,2 %)
Yhteensä	1057	619	1676 (69,8 %, kotimaa)

Vaalilain 15 §:ssä on määräykset mm. vaalilautakunnista, jotka toimivat vaalipäivänä: ”Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta Kunnanhallituksen on hyväksyttävä ennen vaaleja asetettava:

1) kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä

2) laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita. Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee kuitenkin edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa

ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.”

Vuonna 2024 on vaaleja: tammi-helmikuulla presidentinvaalit (1. kierroksen vaalipäivä 28.1.2024 ja 2. kierroksen vaalipäivä 11.2.2024) sekä europarlamenttivaalit 9.6.2024. Vuonna 2025 on huhtikuussa yhtä aikaa kuntavaalit ja aluevaalit ja vaalipäivä on 13.4.2025.

Simossa on kaksi äänestysaluetta ja vaalilautakuntaa, joissa kummassakin on viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä ns. sijaantulojärjestyksessä. Vaalilautakuntiin on viime vuosien aikana ollut vaikeutta saada nimettyjä jäseniä ja varsinaisena vaalipäivänä toimihenkilöitä. Jääviyssäännökset vaikeuttavat myös nimeämistä. Lisäksi jonkin verran sekaannusta äänestäjien keskuudessa varsinaisena vaalipäivänä on aiheuttanut myös kaksi äänestysaluetta. Esityksenä on, että Simon kunnassa olisi 1.1.2024 alkaen yksi äänestysalue.

Seuraavissa Lapin vaalipiirin kunnissa on jo pelkästään yksi äänestysalue: Kemijärvi, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Salla, Savukoski, Tervola ja Oulun vaalipiirissä mm. Utajärvellä ja Vaalassa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Vivi Marttila
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että Aseman ja Maksniemen äänestysalueet yhdistetään yhdeksi Aseman äänestysalueeksi 1.1.2024 alkaen.
Päätös	Keskustelun kuluessa Tuomo Böök esitti Harri Postin kannattamana, ettei äänestysalueita yhdistetä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten suoritetaan äänestys. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät ”JAA”, ja ne, jotka kannattavat Böökin esitystä, äänestävät ”EI”.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa seuraavat äänestivät JAA: Helvi Hamari ja Niina Veittkoski. Seuraavat äänestivät EI: Leena Alanaatu-Haapaniemi, Tuomo Böök, Tuomo Leinonen, Harri Posti ja Lauri Niskala.

Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-5 Böökin esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus päätti äänestyksen 2-5 jälkeen esittää kunnanvaltuustolle, ettei äänestysalueita yhdistetä.

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto päättää, että äänestysalueita ei yhdistetä 1.1.2024 alkaen.
Päätös	<p>Keskustelun kuluessa Helvi Hamari esitti Eero Haltun ja Ilkka Aallon kannattamana että äänestysalueet Aseman ja Maksniemen äänestysalueet yhdistetään yhdeksi Aseman äänestysalueeksi 1.1.2024 alkaen.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten suoritetaan äänestys. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Hamarin esitystä, äänestävät "EI".</p> <p>Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa seuraavat äänestivät JAA: Leena Alanaatu-Haapaniemi, Tuomo Böök, Saara Kaarnalinn, Tuomo Leinonen, Harri Posti, Joonas Sankala, Jouko Silvennoinen, Raimo Simoska, Anu Veittikoski ja Esko Tavia.</p> <p>Seuraavat äänestivät EI: Ilkka Aalto, Eero Halttu, Helvi Hamari, Jouni Kalmakoski, Terho Korpikoski, Jani Pajari ja Kaisa Vääräkangas.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että äänin 10-7 pohjaesitys on saanut enemmän kannatusta.</p> <p>Kunnanvaltuusto päätti äänestyksen 10-7 jälkeen, ettei äänestysalueita yhdistetä.</p> <p>Raimo Simoskan, Tuomo Böökin ja Jouko Silvennoisen esityksestä kunnanvaltuusto liitti asiaan pöytäkirjan, että vaalilautakuntien palkkio nostetaan 150 eurosta 300 euroon.</p>